

तनिमन् *m.* [तनु-इमनि च्] Thinness, slenderness, minuteness &c; नितान्तदीर्घं तनिमानमागताः Vikr. 13. 6. -*n.* The liver.

तनिष्ठ *a.* 1 Thinest; least. -2 Very minute, or delicate (superl. of तनु *q. v.*).

तनीयस् *a.* Thinner, more minute, very thin (compar. of तनु *q. v.*).

तनु *a.* (-नु, -न्वी *f.*) [तन्-उन्] 1 Thin, lean, emaciated; वीतप्रभावतनुरभ्यतनुप्रभावः Ki. 16. 64. -2 Delicate, slender, slim (as a limb, as a mark of beauty); तनुवृत्तमध्यः R. 6. 32; cf. तन्वङ्गी -3 Fine, delicate (as cloth); स्तनेषु तन्वङ्गुकुमुन्नतस्तना R. 1. 7. -4 Small, little, tiny, scanty, few, limited; तनुवाग्विभवोऽपि सन् R. 1. 9; 3. 2; तनुत्यागो बहुग्रहः H. 2. 89. 'giving little' &c. -5 Trifling, unimportant, little; Amaru. 28. -6 Shallow (as a river) -*f.* 1 The body, the person. -2 Outward form, manifestation; प्रत्यक्षाभिः प्रपन्नस्तनुभिरवतु वस्ताभिरद्याभिरिहाः S. 1. 1; M. 1. 1. -3 Nature, the form or character of anything; तीक्ष्णां तनुं यः प्रथमं जहाति सोऽनन्त्यमाप्नोत्यभयं प्रजाभ्यः Mb. 12. 245. 26. -4 Skin. [cf. L. *tenuis*, Eng. *thin*.] -**Comp.** -**अङ्ग** *a.* having slender limbs, delicate. (-ङ्गी) a delicate woman. -**ऊनः** the wind. -**कूपः** a pore of the skin. -**गृहम्**, -**स्थानम्** The first lunar mansion. -**छद्** (-द्) *a.* protecting, clothing. -**छद्**: an armour; ततस्तु हुपदानोक्तं शरैश्छिन्नतनुच्छद्म् Mb. 7. 168. 26; तरुपलाशसवर्णतनुच्छद्ः R. 9. 51; 12. 86. -**ज** *a.* born from the body; वाञ्छैव सूचयति पूर्वतरं भविष्यं पुंसां यदन्यतनुजं त्वङ्गुभं शुभं वा Pt. 2. 80. (-जः) 1 a son; Bhāg. 5. 9. 6. -2 the hair on the body; स्निग्धहर्षतनुजश्मश्रुप्रवरमूर्द्धजम् Rām. 1.16.12. -**जा** a daughter. -**त्यज्** *a.* 1 risking one's life. -2 giving up one's person, dying; योगेनान्ते तनुत्यजाम् R. 1. 8. -3 rash, desperate, fool-hardy. -**त्याग** *a.* spending little, sparing, niggardly. -**त्रम्**, -**त्राणम्**, an armour; रक्षन् विप्रास्तनुत्रवान् Bk; Bhāg. 8. 10. 37. -**दानम्** 1 offering the body (for sexual intercourse). -2 *a.* scanty gift. -**धी** *a.* little-minded. -**प्रकाश** *a.* of dim lustre; तनुप्रकाशेन विचेयतारका; R. 3. 2. -**बीजः** the jujube. -**भवः** a son. (-वा) a daughter. -**भ्रू** the nose. -**भृत्** *m.* any being furnished with a body, a living being; particularly a human being; कल्पं स्थितं तनुभृतां तनुभिस्ततः किम् Bh. 3. 73. -**मध्य** *a.* having a slender waist. (-ध्यम्) the waist. (-ध्या) a metre. -**रसः** perspiration. -**रुह** *n.*, -**रुहम्** 1 the hair of the body. -2 a feather; तनुरुहाणि पुरो विजितध्वनेः Si. 6. 45; Mv. 6. 33. -**लता** *a.* slender body; एणीदृशस्तनुलता तनुते मुदं नः P. R. 2. 19. -**वातः** a kind of hell; Jain. -**वारम्** an armour; तनुवारभसो भास्वानधीरोऽविनतोरसा Ki. 15. 23. -**व्रणः** a pimple. -**संचारिणी** a young woman, a girl ten years old. -**सरः** perspiration. -**हृद्**: the anus.

तनुक *a.* Thin, small.

तनुता Thinness, littleness, waning; बहुलेऽपि गते निशाकरस्तनुतां दुःखमनङ्गं मोक्षयति Ku. 4. 13.

तनुल *a.* Spread, expanded.

तनुस् *n.* The body.

तनु *f.* 1 The body, person, self. -2 A limb, member of the body; तं दृष्ट्वा वृष्णयो हृष्टास्तन्वः प्राणमिवोत्थिताः Bhāg. 10. 82. 83. -**Comp.** -**उद्भवः**, -**जः** 1 a son. -2 a feather; अथ भ्रष्टतनूजाज्ञमात्मानं ददृशे खगः Mb. 5. 113. 4. -**उद्भवा**, -**जा** a daughter -**जानिः**, -**जन्मन्** a son. -**तलम्** a measure of length equal to the arms extended, a fathom. -**तापः** fatigues or troubles of the body; अगणितं तनूतर्पं तस्वा तर्पांसि भगीरथः U. 1. 23. -**नपम्** clarified butter, ghee. -**नपात्** *m.* fire; तनूनपाद्भूमवितानमाधिजेः Si. 1. 62; अधःकृतस्यापि तनूनपातो नाथः शिखा याति कदाचिदेव H. 2. 66. (-*n.*) ghee. -**नम्** *m.* wind. -**रुहम्** 1 the hair of the body (-*m.* also); रवितुरङ्गतनूरुहदुल्यतां दधति यत्र शिरीषरजोरुचः Si. 6. 22; चन्द्रांशुगौरैश्छुरितं तनूरुहैः Bhāg. -2 the wing of a bird, a feather; चित्रतनूरुहः (विहङ्गः) Mb. 12. 144. 1. (-**हः**) a son. -**हृद्**: the anus, the rectum; cf. तनुहृद्.

तनूक 8 U. To make thin or fine, diminish, lessen; as in लज्जां तनूकृत्य; मध्यं तनूकृत्य यदीदमीयं वेधाः N. 7. 82.

तनूकरणम् making thin, attenuation; Yoga S. 2. 2.

तन्वी A delicate or slender woman; इयमधिकमनोज्ञा बल्कलेनापि तन्वी S. 1. 20; तव तन्वि कुचावेतौ नियतं चक्रवर्तिनौ Udb.

तन्तिः *f.* [तन्-कर्मणि क्तिच्] 1 A cord, line, string; सासज्जत शिचस्तन्त्यां महिषी कालयन्त्रिता Bhāg. 7. 2. 52. -2 A row, series, (Mar. दावण); वस्तानां न तन्त्यस्त इन्द्र Rv. 6. 24. 4; यथा गावो नसि प्रोतास्तन्त्यां बद्धाः स्वदामभिः Bhāg. 1. 13. 42. -3 Extension, expansion. -4 A cow. -5 A weaver. -**Comp.** -**पालः** 1 a guardian of (the rows of) cows. -2 N. assumed by Sahadeva when living at the house of Virāṭa.

तन्तुः [तन्-तुन्] 1 A thread, cord, wire, string, line; चिन्तासंतातितन्तु Mal. 5. 10; Me. 70. -2 A cob-web R. 16. 20. -3 filament; बिसतन्तुगुणस्य कारितम् Ku. 4. 29. -4 An offspring, issue, race; स्वमाययाऽवृणोद्भवं वैराट्याः कुरुतन्तवे Bhāg. 1. 8. 14; Mb. 6. 43. 98. -5 A shark. -6 The Supreme Being; Bhāg. 8. 16. 31. -7 A snare, fetter (पाश); ते तानावारयिष्यन्ति ऐषेयानिव तन्तुना Mb. 5. 57. 41. -**Comp.** -**करणम्** spinning. -**कार्यम्** a web. -**काष्ठम्** a piece of wood or brush used by weavers for cleaning threads. -**कीटः** a silk-worm. -**कृन्तनम्** cutting off the propagation of a family; तन्तुकृन्तनं यन्नस्त्वमभद्रमचरः पुनः Bhāg. 6. 5. 43. -**नागः** a (large) shark. -**निर्यासः** the palmyra tree. -**नामः** a spider. -**पर्वन्** *n.* the anniversary of the day of full-moon in the month of Srāvaṇa when Kṛiṣṇa was invested with the sacred thread. -**भः** 1 the mustard seed. -2 a calf. -**वर्धनः** 'increasing the race', N. of Viṣṇu, also of Śiva. -**वाद्यम्** any stringed musical instrument. -**वानम्** weaving. -**वापः** 1 a weaver. -2 a loom. -3